

180. rocznica urodzin Marii Konopnickiej — spotkanie ze słuchaczami Uniwersytetu Złotego Wieku w Gorlicach

Niebawem przypada 180. rocznica urodzin Marii Konopnickiej. Z tej okazji Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, doceniając jej literacki dorobek oraz wkład w działalność patriotyczną, ustanowił rok 2022 Rokiem Marii Konopnickiej.

W dniu 27 kwietnia 2022 r. (środa) w sali Pod Sową MBP odbyło się spotkanie dla słuchaczy Uniwersytetu Złotego Wieku w Gorlicach, poświęcone życiu i twórczości Marii Konopnickiej. Joanna Kalisz-Dziki — dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorlicach, przedstawiła biografię i twórczość tej wybitnej polskiej poetki, nazywanej „pieśniarką Narodu”. Zwróciła uwagę na specyfikę utworów Konopnickiej, w których poetka zawarła protest przeciwko każdemu „faktowi życia, który boli”, niesprawiedliwości społecznej oraz ustrojowi niosącemu ucisk i krzywdę. Uczestnicy z zacięciem słuchali prelekcji i oglądali prezentowane fotografie oraz dokumenty. Wszystkim Studentkom i Studentom UZW w Gorlicach serdecznie dziękujemy za udział i zapraszamy na kolejne literackie spotkania!

Maria Konopnicka przyszła na świat 23 maja 1842 r. w Suwałkach. Była córką Józefa Wasiłowskiego i Scholastyki z Turskich. W 1862 r. poślubiła Jarosława Konopnickiego herbu Jastrzębiec. W czasie 10 lat małżeństwa Maria urodziła ośmioro dzieci. Nie mogła — jak napisała później w jednym ze swych autobiograficznych wierszy — znieść ograniczeń, jakie narzucał jej mąż. Nie chciała być na jego utrzymaniu i nie odpowiadała jej rola gospodyni domowej. Jarosławowi nie podobały się literackie zainteresowania żony, która zadebiutowała i zaczęła pisać już w czasie ich małżeństwa. W 1876 r. rozstaje się z mężem i przenosi z dziećmi do Warszawy. W trosce o utrzymanie i wykształcenie dzieci poetka zaczęła pracę jako korepetytorka. Debiutowała (pod pseudonimem Marko) w 1870 r. w dzienniku „Kaliszanin” wierszem „Zimowy poranek”. Cykl lirycznych wierszy „W górach” zamieścił w 1876 r. „Tygodnik Ilustrowany”. Bardzo szybko jej twórczość poetycka, przepełniona patriotyzmem i szczerym liryzmem, stylizowana „na swojską nutę”, zdobyła powszechne uznanie. Nowele pisała od początku lat osiemdziesiątych XIX w. aż do śmierci. Początkowo czerpała inspiracje z doświadczeń Prusa i Orzeszkowej, by następnie rozwijać własne pomysły. „Banasiowa”, „Urbanowa”, „Nasza szkapa” — to arcydzieła, bardzo ludzkie, ale bez cienia sentymentalizmu. Zajmowała się także krytyką literacką, którą uprawiała od roku 1881, początkowo na łamach „Kłosów”, „Świtu”, „Gazety Polskiej”, „Kuriera Warszawskiego”, następnie w wielu innych pismach. Publikowane od roku 1884 poezje Konopnickiej dla dzieci były pozbawione natrętnego dydaktyzmu i rozbudzały wrażliwość estetyczną małego odbiorcy, co było nowością w tej dziedzinie pisarstwa. Konopnicka była jedną z czołowych organizatorek protestu światowej opinii publicznej przeciw okrucieństwu Prus wobec strajkujących dzieci Wrześni w 1901 r. Na 25-lecie pracy pisarskiej (1903 r.) Konopnicka otrzymała w darze „od narodu” dworek w Żarnowcu koło Krosna na Pogórzu Karpackim. W 1908 r. w miesięczniku „Przodownica” Konopnicka opublikowała „Rotę”, która była wykonywana publicznie po raz pierwszy 15 lipca 1910 r. w czasie odsłonięcia w Krakowie pomnika Grunwaldzkiego. Pieśń ta wybrzmiała głosami kilkuset chórzystów z terenów objętych zaborami. Konopnicka umiera we Lwowie, 8 października 1910 r. o godz. 5.30 rano. Została pochowana 11 października 1910 r. na cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie.

